

## Hvala Vam, g. nadškof!

Kot vse ljudi dobre volje v deželi Furlaniji-Julijski krajini in na sosednem Primorskem je tudi nas globoko pretresla vest o nenadni hudi boleznini in prezgodnji smrti goriškega nadškofa msgr. Pietra Cocolina. Žalostna vest iz Gorice nas je tembolj prizadela, ker nas je s pokojnikom vezalo dolgoletno poznanstvo in so nam še vedno v živem spominu naši občasni stiki in občasna srečanja, skoraj redno neuradne, a zato tembolj pristrčne narave.

Še pred nekaj meseci se nam je pismo zahvalil, ker smo mu ponovno začeli pošiljati Novi list — pošiljanje se je bilo namreč po pomoti prekinilo — in v svojem pismu med drugim poudaril, da mu je branje lista »v pomoč pri spoznavanju in razumevanju« naše slovenske stvarnosti. Stalna in vztrajna skrb za spoznavanje in razumevanje razmer in okoliščin, v katerih je rajnik izvrševal svoje poslanstvo, je bila po našem prepričanju ena glavnih značajskih potez tega odličnega sina furlanske zemlje, značajska poteza, ki je imela svoj izvor v njegovem kmečkem rodu, ki je niso popačili niti šolanje niti dušnopastirske izkušnje in še manj kasnejše škofovske časti.

Slovenski verniki goriške nadškofije in posredno tudi drugi Slovenci v zamejstvu dolgujemo nadškofu Cocolinu veliko. Najprej priznanje, da je kljub neštetim obveznostim in kopici dela vedno našel čas za izpopolnjevanje in utrjevanje znanja našega slovenskega jezika, saj je z njim goriška Cerkev po dolgih desetletjih spet imela pastirja, ki je dobro obvladal vse jezike svojih vernikov. Dolgujemo mu dalje priznanje za njegovo ne samo besedno, deklarativno, temveč tudi dejavno spoštovanje in vrednotenje slovenske kulture in vsega, kar ta beseda pomeni. Odtod tudi njegova prizadevanja in stvarni ukrepi za take odnose med narodnostmi lastne škofije, ki naj temeljijo na načelu popolne enakopravnosti. Prepričan je namreč bil, da je to pogoj ne samo za sožitje, temveč tudi za razumevanje in sodelovanje med večino in manjšino, oziroma med vsemi narodnostnimi skupnostmi v škofiji. Od njegovih ukrepov v tem pogledu naj omenimo ustanovitev slovenskega pastoralnega področja, ustanovitev slovenskega pastoralnega središča v Gorici, ureditev položaja v narodnostno mešanih župnijah, imenovanje škofovega vikarja za Slovence, dvojezične napise v škofijskih uradih itd.

Končno dolgujemo Slovenci v Italiji msgr. Cocolinu priznanje in hvaležnost, da je kljub nasprotnemu prigovarjanju in pri-

D. L.

dalje na 2. strani ■

## Umrli je goriški nadškof msgr. PIETRO COCOLIN

Goriškega nadškofa msgr. Petra Cocolina ni več; v ponedeljek, 11. januarja ob 19. uri je v goriški bolnišnici prenehalo biti srce krmarja goriške Cerkve. Nadškof Cocolin nas je zapustil nepričakovano, kajti doma in popolnoma nepripravljene, kajti izgubili smo gotovega, trdnega, močnega, modernega — našega Pastirja.

Rodil se je v Saciettu v občini Ruda pred dobrimi 61 leti — 2. avgusta 1920. Svoje študije je opravil v goriškem semenišču, kjer je, Furlan po rodu, prvič prišel v stik s slovenskim svetom in njegovo kulturo, s slovenskimi ljudmi in njihovim jezikom, ki si ga je priučil in ga vedno rad uporabljal. V duhovnika je bil posvečen 3.6.1944 v cerkvi Srca Jezusovega v Gorici, posvetil ga je tedanji nadškof Carlo Margotti. Mladi duhovnik se je vrgel v delo, začel je orati ledino na marsikaterem področju, zagnal se je z vso vnemo in dosegel zastavljene si cilje. Sedem let je bil za kaplana v Krminu, od koder je bil premeščen leta 1951 v Terzo d'Aquileia. Od tu je šel kot dekan v Oglej, kjer je ostal 13 let. Leta 1966 ga nadškof Pangrazio pošlje za župnika v Tržič, a tu ostane samo devet mese-

cev, saj ga naslednje leto papež Pavel VI. imenuje za goriškega nadškofa, ko je bil Pangrazio odpoklican v Rim. Posvetil ga je beneški patriarh kardinal Urbani v oglejski baziliki dne 26. julija 1967. V Gorico pride 24. septembra, kot štirinajsti nadškof na sedežu sv. Hilarija in Tacijana; slovesen je bil njegov prihod, morda najbolj slovesen izmed njegovih dejanj. Zatem je začelo delo, začeli so se obiski, vizitacije, sprejemi, pastirovanje, ki ga je odlikovala modrost, previdnost, preprostost. V tem hipu je težko podati pregled vsega njegovega dela, pomembnost njegovega poslanstva, velično njegovih izbir in odločitev. Bil je preprost, a velik nadškof, človek Vatikana II., cerkveni poglavar širokih pogledov, ekumenske odprtosti, človeške žlahtnosti, prijatelj vseh.

Preteklo soboto je začel svoj delovni dan kot vedno doslej. Med sprejemom župnika iz Ronk ga je nenadoma obšla slabost; prepeljali so ga v bolnišnico, kjer se je stanje popoldne še poslabšalo s padcem v popolno nezavest zaradi možganske krvavitve; dva dni zatem se je združil z nebeškim Očetom. Njegov lik bo ostal neizbrisani v srcu goriškega občestva.

## V luči dogajanja na Poljskem

Tisto, kar se je dogajalo in se dogaja zadnji mesec na Poljskem, je, kot znano, že povzročilo globok premislek, pa tudi polemike v italijanski komunistični stranki. Premislek in diskusijo pa bi moralo povzročiti tudi v drugih komunističnih partijah in predvsem v tistih na vzhodu, ki so na oblasti. Poljski dogodki bi jim morali dati misliti. Njihova vodstva, pa tudi njihovo članstvo bi se morali vprašati, kakšen smisel še ima takoimenovani realni socializem, ki daje take rezultate in ki je spremenil delovne množice v množice sužnjev brez pravic. Ta izraz ni pretiran, kajti za sužnja v starem in srednjem veku niso označevali človeka, ki je imel morda večje in težje dolžnosti kot drugi, ampak človeka, ki je bil brez pravic, čeprav ni imel nobenih dolžnosti.

Že sama beseda slave, Sklave, schiavo izhaja iz besede laus, spremenjene po metatezi, zamenjavi glasov v slave (enako kot latinska beseda laus in slovenska beseda

slava), ki je pomenila »brez«, človeka brez pravic. Take ljudi so trgovci s človeškim blagom prodajali ob koncu starega in posebno v prvih stoletjih srednjega veka na suženjskih trgih rimskega in bizantinskega cesarstva. V slovenščini se je ohranila beseda laus v priimkih Laus, Lauš, pa tudi Lešnik in podobno.

Vodstva komunističnih partij vzhodne Evrope bi se morala resno vprašati, kdaj in kje so zgrešila pot, ki so si zadala za cilj osvoboditi množice jarma, katerega so jim naložile zatiravske monarhistične diktature carskega tipa in vkljenjenost v zaostale socialne sisteme, ki so bili posledica takih nazadnjaških režimov, ki niso hoteli nič slišati o demokraciji. Revolucionarne socialistične in komunistične stranke, kot je bila npr. Leninova, so hotele — in so to obljubliale — prinesti zatiranim in izkoriščanim množicam in narodom svobodo, demokracijo in socialno pravičnost, katere sad

dalje na 2. strani ■

## RADIO TRST A

■ NEDELJA, 17. januarja, ob: 8.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojenu; 10.30 Nediški zvon; 11.00 Mladinski oder: »Mala čarovnica«; 11.30 Nabožna glasba; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 12.30 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.40 Šport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditev; 19.00 Poročila.

■ PONEDELJEK, 18. januarja, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Gospodarska problematika pri nas in v svetu; 8.45 Glasbene skice; 9.30 Alternativna prehrana; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Beležka; 12.00 Kulturni dogodki — Kako ti je ime? 13.00 Poročila; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Roman v nadaljevanjih: Alojz Rebula: »Enej Silvij Piccolomini«; 15.00 Glasbeni ping pong; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Računalnik v službi človeka; 19.00 Poročila.

■ TOREK, 19. januarja, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Domači obrabi; 8.45 Glasbene skice; 9.30 Ali ste že prebrali? 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Izbrani listi; 12.00 Kulturno pismo — Beležka; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Javni nastopi gojencev šole Glasbene matice; 14.55 Naš jezik; 15.00 Glasbeni magazin; 16.00 Koder teče, ondod moči; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Biografije naših velikih mož: »Janez Evangelist Krek«; 19.00 Poročila.

■ SREDA, 20. januarja, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Pripoved partizanskega časnikarja; 8.45 Glasbene skice; 9.30 Alternativna prehrana; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Literarni listi; 12.00 Pod Matajurjan, posebnosti in omika Nadiških dolin — Beležka; 13.00 Poročila; 13.20 Revija pevskih zborov 1981, ki jo je priredila Zveza cerkvenih pevskih zborov v Trstu; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Roman v nadaljevanjih: Alojz Rebula: »Enej Silvij Piccolomini«; 15.00 Ameriški gledališki musical; 16.00 Zimske slike; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Slovenska literatura v Italiji; 18.40 Iz beležke Miroslava Košute; 19.00 Poročila.

■ ČETRTEK, 21. januarja, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Doma in na tujem; 8.45 Glasbene skice; 9.30 Psihološki utrinki; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Izbrani listi; 12.00 Od Milj do Devina — Beležka; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Mladi pred mikrofonom; 14.55 Naš jezik; 16.00 Primorska duhovščina pod fašizmom; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Četrtekova srečanja; 18.30 Sodobne slovenske novele; 19.00 Poročila.

■ PETEK, 22. januarja, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Tri slovenske sestre: 130 let Družbe sv. Mohorja; 8.45 Glasbene skice; 9.30 Svet se vrtil počasi; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Literarni listi; 12.00 Na goriškem valu — Beležka; 13.00 Poročila; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Roman v nadaljevanjih: Edvard Kocbek: »Strah in pogum«; 15.00 Održana kulisa; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.40 Kako ti je ime; 19.00 Poročila.

■ SOBOTA, 23. januarja, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Tudi starost je lahko lepa; 8.45 Glasbene skice; 9.30 Fleši mimogrede...; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Izbrani listi; 12.00 Danes in jutri, oddaja o Režiji — Beležka; 13.00 Poročila; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Mladi pisci; 14.55 Naš jezik; 15.00 Začnimo s črko »A«; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Mali oder; 18.45 Vera in naš čas; 19.00 Poročila.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »Novi list« ■ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, števil. 157 ■ Odgovorni urednik: Drago Legiša ■ Tiska tiskarna Graphart. Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 772151

# V luči dogajanja na Poljskem

■ nadaljevanje s 1. strani

naj bi bila gospodarska blaginja. Toda po več kot šestih desetletjih ta cilj ne le da še vedno ni dosežen, ampak se zdi celo vedno bolj oddaljen. V socialnem pogledu sicer ni mogoče zanikati izboljšanja, toda za kakšno ceno? Na Zahodu so dosegli večje socialne pridobitve (pomisliti je treba samo na problem stanovanj, splošne življenjske ravni, otroških vrtcev in še marsikaj), ne

## Sožalje SLOVENSKE SKUPNOSTI

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je naslovalo na Stolni kapitelj v Gorici naslednjo brzojavko:

*»Ob smrti nadškofa Pietra Cocolina, ki je skoraj 15 let razsvetljeno vodil goriško nadškofijo in dve leti upravljal škofijo svetega Justa, izražamo iskrena čustva sožalja in se spominjamo njegovega duhovnega in človeškega lika. V zgodovini bo ostal zapisan zaradi široke odprtosti do vseh družbenih sil, do različnih narodnosti in kultur, posebno do Slovencev.«*

da bi se bile morale delovne množice zaradi tega odpovedati svoji politični svobodi in človeškemu dostojanstvu, kot se je to zgodilo na Vzhodu.

Na naših straneh smo že opozorili, da so totalitarni režimi na vzhodu zaradi trdovratnega vztrajanja pri napakah, ki so jih napravili pri uveljavljanju svojih načrtov, in zaradi nekaterih napačnih izhodšč prisiljeni, da danes zagovarjajo in s surovo silo branijo celo najbolj surove in odurne oblike nasilja, kot so jih uporabljali režimi, proti katerim so dvignili revolucijo. Kako da se voditelj vzhodnih socialističnih režimov ob tem ne zamislijo? Kako da jim to ne pade v oči? Ali bolje rečeno, zakaj taji to resnico celo samim sebi in z grožnjami ter obsodbami preprečujejo, da bi jo izpovedal kdo drugi?

Enostavna rešitev za probleme na Poljskem bi bila v tem, da bi režim generala Jaruzelskega priznal (kar je v preteklih mesecih pravzaprav že storil), da so bile dosežane metode vladanja z nasiljem, vladanja

manjšine nad večino, zgrešene in da so teoretično možne tudi drugačne, boljše in celo veliko boljše rešitve gospodarskih, socialnih in političnih rešitev. Pri tem je treba seveda rešiti osnovno vprašanje: gre tem partijam res za rešitev takih problemov, ali jim gre samo za oblast, katero so pripravljene — in s sovjetskega stališča celo dolžne — braniti na vse načine in z vsemi sredstvi, tudi z najhujšim nasiljem, z orožjem, z ječami, s koncentracijskimi taborišči in z lažmi?

V poljskem primeru bi morala biti edino pravilna pot do razvozlanja situacije ta, da bi režim pritegnil sindikat Solidarnost k reševanju vseh vprašanj in terjal od nje, da izdela jasen in konkreten program za take rešitve. Moral bi ji dati čas in priložnost, da pokaže, če je zmožna uresničiti take rešitve in zagotoviti državi dovolj hrane, delovno učinkovitost v tovarnah in rudnikih, boljše upravo, več svobode, več zadovoljstva in ljudskega pristanka. Udar Jaruzelskega kot že prejšnje trdovratno nasprotovanje vsem poskusom reforme nista nič rešila in nič dokazala. Vse ostaja tam, kjer je bilo, a v še poslabšanem stanju in obliki.

Vse to pa ne velja samo za Poljsko, ampak tudi za druge države na vzhodu. Seveda pa je treba nekje začeti. Začeli bi bili lahko prav na Poljskem. Ker tega niso storili, so zamudili izredno zgodovinsko priložnost. Seveda pa še ni prepozno. Udar Jaruzelskega ne sme postati vzgled, kako se da s silo zatreti ljudske in narodne težnje po reformah in demokratični prenovitvi, ampak svarilen vzgled, kako se ne bi smelo kar naprej strahovati ljudstva in mu odrekati izpolnitev najbolj upravičenih in razumljivih zahtev po svobodi in blaginji.

Čim dalje bodo režimi na vzhodu odlasali, da si to priznajo, tem slabše bo. Seveda nihče ne more reči, kaj se bo v takem primeru zgodilo. A da nič dobrega, je že zdaj jasno kot beli dan. Noben hudi greh tudi v zgodovini ne ostane nezakazan.

## PICCOLI BO OBISKAL JUGOSLAVIJO

Predsednik zvezne konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije Kol Široka je v ponedeljek, 11. t.m., sprejel italijanskega veleposlanika v zvezi s skorajšnjim obiskom delegacije krščansko-demokratske stranke Italije.

## Hvala Vam, gospod nadškof!

■ nadaljevanje s 1. strani

tisku sprejel leta 1975 poslanstvo apostolskega administratorja za tržaško škofijo, s čimer se je prenehalo v marsičem tudi nesrečno obdobje Santinovega škofovanja in se je odprla pot novim, za slovenske vernike pravičnejšim časom. Razume se, da je šlo za silno kočljivo in zelo naporno poslanstvo, ki ga je zmožel le človek jasnih idej in trdnih načel ter oborožen z ustreznimi previdnostjo. V dveh letih in pol je msgr. Cocolin svoje poslanstvo v Trstu proti pričakanju neprijateljev in morda tudi kakega »prijatelja« uspešno opravil in omogočil postopno urejanje razmer tudi v tej škofiji.

Pokojni nadškof Cocolin je po volji Božje previdnosti vodil goriško Cerkev skoraj 15 let. Šlo je za obdobje velikih pretresov in korenitih sprememb, ki so med drugim načela tudi lestvico vrednot, kot smo jo poznali in priznavali. V teh razburkanih letih pa je bil pokojnik kot nekakšen svetilnik, ki je znal s svojo nevsiljivostjo, s svojo gosposko preproščino in v globokem prepričanju, da je človeška duša »naturaliter christiana« (po naravi krščanska), vedno kazati vernim in nevernim pravo smer in jim vlivati vsaj kanec optimizma.

Zato hvala Vam, g. nadškof in počivajte v miru!

## PROSTOR MLADIH

# Izšla je tretja številka Jambora

Izšla je tretja številka skavtskega glasila Jambor. Začenja se s člankom »Skavt je zvest Bogu«, ki ga je napisal Visoki jastreb. Članek obravnava odnos med mladimi in Cerkvijo oziroma njihov odnos do vere.

Nepodpisana skavtinja piše o svojih izkušnjah na dan šolske stavke. Obenem s to številko poklanja uredništvo bralcem tudi znamko s skavtskim motivom in opozarja na to v članku z naslovom »Nekaj izrednega«. Precej obširna je rubrika »Novice«, iz katere vzemo marsikaj zanimivega, npr. o skavtskih prireditvah in pohodih, kot je bil npr. takomenovani mini-tabor sredi novembra na Repentabru ali predbožično duhovno srečanje izvidnikov in vodnic v Marijanišču na Opčinah. Razveseljiva je posebno udeležba na teh prireditvah, ki dokazuje, da je skavtsko gibanje zares že na široko pognalo korenine in razmahnilo svoje veje med našo slovensko mladino na Tržaškem. Ena izmed novic tudi opozarja na deset strani dolg članek Ivota Jevnikarja »Skavtizem med Slovenci«, ki je izšel v koledarju Goriške Mohorjeve družbe za letošnje leto in pri katerem gre dejansko za prvi del bodoče brošure o slovenskem skavtizmu. Brošura bo prikazala zgodovino skavtizma na Slovenskem, to gibanje pa je bilo eno izmed mladinskih gibanj predvojnega časa v Sloveniji, torej je članek in bo tudi brošura lep doprinos o zgodovini mladinskih gibanj na Slovenskem, ne ozirajoč se na državne meje.

Jure v članku »Nevarnost mavca za ljubitelje glasbe« hudo kritizira čudake, ki se kažejo okrog z večnimi slušalkami na ušesih za poslušanje glasbe. Slušalk ne odložijo niti med vožnjo z motorjem in na to se nanaša opomin v naslovu.

V rubriki »Skavtski duh« razlaga Astra skavtsko vzgojno metodo pri vzgoji najmlajših članov in prikazuje, kako je mogoče naše mlade navaditi na ubogljivost in disciplino. »To je ena izmed najbolj kritičnih točk v vzgojni metodi v šoli in v vseh mladinskih organizacijah — pravi. Naš cilj ni ta, da bi vzpostavili vojaški red, ampak zavedajmo se, da prevelika popustljivost škodi tako nam kot njim. Nam, ker bomo kaj kmalu spoznali, da smo zgubili tisti ugled, ki bi ga morali kot vzor vzbujati v otrokih; za otroke pa je popustljiva vzgoja škodljiva zato, ker se na ta način razvadijo in si dovolijo vse mogoče stvari,

ki jih, recimo, doma ne delajo: skačejo po mizah, pustijo razmetane sedeže itd. Mislim torej, da pameten ukrep lahko marsikoga strezne».

Tihi labod poroča o skavtskem božičnem srečanju s starši na Repentabru. Zelo dober je članek skavtjinje Bodeče neže, v katerem piše o ljudeh, ki se neprestano in povsod hlinijo drugačne, kot so v resnici. Ljudje si nadevajo drugačne izraze od tistega, kar zares čutijo. »Mislim, da je krivda vsemu temu predvsem medsebojno nezaupanje, morda želja, da bi bili »kaj več« od drugih, saj ima v družbi največ veljave in vzbuja največ zanimanja tisti, ki nikoli ne kaže svojih čustev pred drugimi«, piše Bodeča neža. Človek pa si vedno želi, da bi ga drugi občudovali. Mnogi se hlinijo tudi zato, ker se ne znajo sprejeti takšne, kot so, zato skušajo vsaj pred drugimi zgledati

drugačni. Najhuje pa je, če si ne upajo niti za trenutek stopiti iz tega svojega lika. Taki sicer lahko živijo brez problemov, ne živijo pa svojega življenja. Človek, ki postopa na tak način, je skrajno zakompleksiran, čeprav se marsikomu zdi drugačen. Prva pot k uresničitvi samega sebe je ta, da se sprejmemo taki, kakršni smo. To pa še zdaleč ne pomeni, da naj se ne skušajmo spremeniti; človek se v teku življenja neprestano spreminja (ne samo fizično). Truditi pa se moramo, da zares postanemo takšni, kot bi želeli biti — zaradi sebe, ne zaradi drugih — ne pa, da se takšni samo delamo. Da to lahko dosežemo, moramo biti skrajno objektivni do samega sebe, priznati si moramo vse napake in pomanjkljivosti, prav tako pa tudi dobre plati, in na podlagi tega lahko spremenimo svoje obnašanje svojo osebnost...«.

Poleg tega odličnega članka Bodeče neže pri naša ta številka Jambora še nekaj drugih moralno-vzgojnih člankov. Močni jastreb pa objavlja prvi del razprave »Po stopinjah jazza«.

## Za 70-letnico dr. Rudolfa Trofenika

V počastitev 70-letnice dr. Rudolfa Trofenika, znanega založnika slovenskega porekla v bavarski prestolnici München, je revija »Münchner Zeitschrift für Balkankunde« izdala poseben slavnostni zvezek z uvodnikom, v katerem je prikazano delo in prizadevanje slavljencea ter njegova ustvarjalnost.

V zvezku so objavljene številne razprave, ki se nanašajo na zgodovino in kulturo narodov v južnovzhodni Evropi, največ prispevkov pa je posvečenih tematiki Slovencev: **A. Slodnjak** piše o pesniku Volkmerju; **L. Kretzenbacher** o slovenskem pojmu »Vice«; **S. Bonazza** o vprašanju narodnosti Cirila in Metoda; **H. J. Härtl** o hugenotskem psalteriju pri Slovencih; **D. Cvetko** o slovenski glasbi po renesansi; **J. Pogačnik** o romantični tematizaciji slovenske pesniške ustvarjalnosti; **G. Grimm** o oblikovanju plasti sodobnega slovenskega izobraženstva; **R. Čuješ** o združništvu v filozofiji F. Vebra; **A. Trstenjak** o ustvarjalni dejavnosti proizvodnje in ajsteze. — Več prispevkov je posvečenih tudi vprašanjem iz albanskega in turškega področja.

**Dr. Rudolf Trofenik** je v letih po zadnji vojni dvignil v bavarskem Münchenu založbo kulturnih

in strokovnih del, ki ji v Evropi in v svetu ne najdemo primere. Vršil veliko poslanstvo zblizovanja oz. medsebojnega spoznavanja narodov na območju med srednjo in južnovzhodno Evropo, raziskovalno delo na področju doslej pre malo poznane kulture in zgodovine. Ta področja so strnjena v kratka gesla: **Slavica, Slovenica, Balcanica, Albanica, Orientalica in Hungarica**. Ob tem kulturnem poslanstvu in premišljenih poslovnih odločitvah je založba znala pravilno uvideti tržne vrzeli v založniški dejavnosti in predstavila edinstven program izdaj, ki najdejo kot odjemalce številne inštitute, univerze, splošne in strokovne knjižnice.

Pravzaprav je dokaj nenavadno, da podobna založba ni zrasla v kakem središču, ki ima večje zgodovinske tradicije v tem pogledu, tako Ljubljana, Zagreb, pa Gradec ali Dunaj, kot tudi Trst. Zdi se, da je bilo prav v bavarski prestolnici primerno vzdušje, razumevanje za start takega podjetja, brez ohromljajočih vsedlin iz pretaklosti. In na področju slavistike je München najbrž prav po zaslugi te založbe in njene dejavnosti danes pustil za sabo Dunaj, ki si je poprej po za slugi Miklošiča in Jagiča lastil prvenstvo.

Slovenski javnosti je ime Trofenik postalo na široko poznano v šestdesetih letih, ko je njegova založba skupno z ljubljansko Mladinsko knjigo izdala faksimilni ponatis slovenske Biblije, protestantskega pisca Jurija Dalmatina (1584).

Otdedaj pa so v založbi dr. Rudolf Trofenik izšle še številne druge knjige iz kulture slovenstva, kot se doslej v takem primeru še ni bilo dogodilo. Dr. Trofenik je ustanovil posebne zbirke: **Geschichte, Kultur und Geisteswelt der Slowenen** (Zgodovina, kultura in duhovna misel Slovencev), **Litterae Slovenicae** ter **Litteratura Slovenica**.

V prvi zbirki je izšlo doslej 17 del: o slovenski reformaciji, o Brižinskih spomenikih, slovenska Biblija, razprave o Juriju Dalmatinu, ponatis prve slovenske slovnice Arcticae Horulae, slavnostni zvezek k 70-letnici Antona Slodnjaka, o Goetheju v Sloveniji, slavnostni zvezek za 80-letnico slovenskega filozofa F. Vebra, o Jakobu Galusu, Pohlinov slovar, ponatis Cerkovne ordnunge, o ruskih izposojenkah v slovenščini, o razvoju slovenskega ljudskega gledališča, kranjski štu-

J. S.

dalje na 4. strani ■

## Pred kongresom Krščanske demokracije

V italijanskem političnem življenju se že čuti, kako se bliža vsedržavni kongres stranke relativne večine, se pravi krščanske demokracije. Poslanec Galloni je za glasilo leve struje krščanske demokracije »Il Confronto« napisal članek, ki se zavzema za odpravo ideoloških predsodkov do italijanske komunistične partije, češ da tako izhaja z zasedanja strankinega vsedržavnega zborovanja. Galloni pravi, kako so nastali pogoji za soočenje z italijansko komunistično partijo tako glede notranjih političnih kot glede gospodarskih in mednarodnih vprašanj. Galloni hkrati trdi, kako soočenje z italijansko komunistično partijo nujno zahteva, da tudi socialistična stranka pojasni svoje temeljne politične smernice in svojo strategijo. Socialistična stranka, naglašja Galloni, mora pojasniti tako svoje odnose do krščanske demokracije kot do komunistične partije.

Opazovalci pri tem ugotavljajo, da sovpadajo izvajanja vidnega predstavnika krščanskodemokratske levice s potekom centralnega komiteja italijanske komunistične partije, kjer so vsi govorniki skoraj soglasno podprli stališča partijskega tajnika Berlinguerja do dogodkov na Poljskem in do odnosov s Sovjetsko zvezo. Tudi znotraj republikanske stranke se nekaj premika, saj je na primer poslanec Battaglia naglasil, kako je treba z veliko pozornostjo spremljati razvoj dogodkov znotraj italijanske komunistične partije.

Izvajanja poslanca Battaglie niso v popolnem skladu s stališči Spadolinija in njegovih sodelavcev in opozarjajo, da stališča komunistične partije glede na poljske dogodke še ne pomenijo, da se je stranka tudi odpovedala leninizmu. O teh vprašanjih bodo razpravljali na prihodnji seji osrednjega vodstva republikanske stranke.

# Božična pesem v Štivanu

V soboto, 9. t.m., je v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu zadonela božična pesem; zbora »Fantje izpod Grmade« in Dekliški zbor Devin sta namreč skupaj z novoustanovljenim otroškim zborom tudi letos pripravila koncert božičnih pesmi. Program je bil pestro razporejen, saj so se pesmi za moški, ženski, mešani in otroški zbor prepletale, vsi pevci, ki jih je v prezbiteriju bilo približno petdeset, pa so skozi ves koncert ostali na svojih mestih, tako da niso odhajali in zopet prihajali pred oltar.

Koncert je bil zanimivo zasnovan, kajti med petjem so se na platnu nad oltarjem izmenjavali diapozitivi na božično tematiko. Te je skrbno izbral in pripravil g. Tone Bedenčič.

Zbori so skušali s pesmijo prikazati čas, ki gre od adventa pa tja do svetih treh kraljev. Bila je to torej nova zamisel, ki je pri občinstvu žela velik uspeh.

Božično misel je pred koncertom podal domači župnik msgr. Ivan Kretič. Ta je naglasil predvsem pomen, ki ga je božič imel pri Slovencih v prejšnjih časih, ko so ljudje izpričevali svojo radost nad Kristusovim rojstvom tudi in predvsem z lepimi božičnimi pesmimi. Msgr. Kretič je na tem mestu tudi naznanil žalostno vest o nenadni bolezn nadškofa Cocolina in nato koncert posvetil prav njemu.

## Za 70-letnico...

■ nadaljevanje s 3. strani

dentje na univerzi v Tübingenu, o Jerneju Kopitarju (trikat).

Izredno znanstveno delo predstavlja prav knjiga S. Bonazza, tržaškega rojaka o Kopitarju, v kateri je zbrano dopisovanje tega velikega učenjaka z osebnostmi v Vatikanu in v Italiji.

V drugi zbirki je izšlo 10 del. V tretji pa 3, med temi italijanski prevod Prešernovih »Poezij« (prevedel tržaški rojak F. Husu) ter nemški prevod Kosovelovih »Integralov«.

Ob tem izrednem podvigu dr. Trofenika se lahko ob tolikem poudarjanju vloge mostu in zblíževanja na našem mejnem področju lahko vprašamo, kako da do podobne pobude, do znanstvenokulturne založbe, ki bi posredovala izmenjavo med slovanskim ter romanskim (italijanskim) svetom, do danes ni prišlo. Ob vseh visokodonečih rečenicah manjka pač pravega talenta in smisla. Kakor tudi poslovnega čuta.

Veliko presenečenje in odobravanje občinstva je žel otroški zbor, ki sta ga za to priložnost pripravili Tatjana Legiša in Marija Breclj. Zbor sestavljajo otroci iz Medjevasi, Štivanja in Devina, zapel pa je tri pesmi. Med temi naj omenimo Merkujevo skladbo »Novo leto«, ki jo je avtor uglasbil po napevu iz Terske doline. Zanimiva je bila tudi Gačnikova skladba »Bog prišel je«, ki so jo otroci zapeli skupno z moškim in dekliškim zborom.

Dekliški zbor Devin je pod vodstvom Hermana Antoniča, med drugimi pesmimi, prvič izvedel Harejevo skladbo »Nocoj, nocoj«, na besedilo Silvina Sardenka. »Fantje izpod Grmade« so pod taktirko Iva Kralja zapeli vrsto pesmi, med temi Vodopivčev »Blažena noč«, Harejevo »Sveti trije

kralji« in Vrabčev »Nikar ne dremajte«. Mešani zbor je vodil Herman Antonič. Na orgle je otroški zbor spremljala Marija Breclj, ostala zbora pa je spremljal Bogdan Kralj. Pesmi je napovedoval in program povezoval Aleksander Sosič.

Božični koncert v Štivanu zadobiva zadnja leta vse boljše in izvirnejše oblike, vse bolj se namreč razlikuje od ostalih božičnih koncertov. To dokazuje tudi veliko število poslušalcev, ki se ga vsako leto udeležuje.

—o—

a l

**Društvo Slovenskih Izobražencev v Trstu**  
vabi na predavanje  
**VLOGA SLOVENSKE DUHOVŠČINE**  
**MED FAŠISTIČNIM PREGANJANJEM**  
**NA PRIMORSKEM**

Predaval bo Marko Tavčar v ponedeljek, 18. januarja, ob 20.15 na sedežu društva v Donizettijevi ulici št. 3.

## Koncert božičnih pesmi v Trstu

Združeni cerkveni pevski zbori in otroški zbor, ki so ga sestavljali mladi pevci s Proseka, Kontovela, iz Sv. Križa in Mačkolj, so v nedeljo, 10. t.m., priredili v stolnici sv. Justa v Trstu enega najlepših in najbolj doživetih koncertov božičnih pesmi, kar jih je do zdaj organizirala Zveza cerkvenih pevskih zborov v Trstu. Številni poslušalci, ki so napolnili tržaško stolnico, so lahko prisluhli zanimivemu in dobro izvedenemu sporedu. V prvem delu so mešani in otroški zbor pod vodstvom prof. Humberta Mamola izvajali pesmi, ki so jih povečini uglasbili primorski skladatelji. Kot prva je bila na vrsti pesem »Bila je noč«, ki jo je na besedilo Vinka Beličiča uglasbil Ubald Vrabec. Sledili sta Sattnerjeva »Noč božična« in »Božično pričakovanje«, ki jo je na besedilo Ljubke Šorli uglasbil S. Mihalič. Otroški zbor je zapel dve pesmi: »Jezušček na zemljo gre« (Breclj-Harej) in »V hlevu pastirskem« (Šorli-Mamolo). V prvem delu je mešani zbor zapel še pesmi »Otrok v božični noči« (Pregarc-Vodopivec), »Le spavaj sladko detece« (Doloroza-Harej) in »Zori noč vesela« (Cvek).

V drugem delu je ženski zbor pod vodstvom Humberta Mamola zapel pesem »Sredi tihe polnoči«, ki jo je uglasbil Ubald Vrabec. Na koncertu smo lahko poslušali dve novi skladbi Ubalda Vrabca, in

sicer »Kaj je to«, za otroški zbor (besedilo je napisala L. Šorli), in kantato za mešani in otroški zbor ter obvezno instrumentalno spremljavo »Božični sijaj«. Besedilo je napisal V. Beličič. Prav ta skladba je bila pravi višek božičnega koncerta.

Ob zaključku koncerta je vsa cerkev zapela že nekako obvezno pesem »Sveta noč«.

Omeniti moramo, da je na letošnjem koncertu podal božično misel pisatelj Alojz Rebula. Razvil je nekaj misli o vlogi, ki jo lahko opravljajo podobni koncerti, ki med drugim nudijo priložnost, da se ljudje zbirajo. Govornik pa je omenil tudi vlogo kristjanov v današnjem svetu in v zamejstvu

## Poravnajte naročnino!

še posebej, kjer se vernik mora soočiti s precej kočljivo stvarnostjo. Med svojim govorom se je spomnil tudi na Poljsko in njene težke dneve.

—o—

**ODPOSILANSTVO**  
**DEŽELNEGA SVETA**  
**V RIMU**

Delegacija načelnikov skupin deželnega sveta se je v Rimu pred dnevi sestala s predsednikom komisije za proračun v poslanski zbornici. Govor je bil predvsem o financiranju zakona za obnovo potresnega področja v Furlaniji. Gre za nakazilo 2.350 milijard lir, ki jih je osrednja vlada nakazala naši deželi in o čemer zdaj razpravlja poslanska zbornica. Sestanka so se udeležili svetovalci Turello, Pascolat, Ermanno, Vespasiano, Puppini, Giuricin, Casula in Štoka. Ta je opozoril pristojno komisijo na še nerešena vprašanja slovenske narodnostne skupnosti.

Pred tem je predsednik komisije za proračun v poslanski zbornici poslanec Orsini sprejel predsednika deželnega odbora Comellija in odbornika Varisca, ki sta mu poročala o sedanjem stanju na potresnem področju.

## Spet redni pouk na Opčinah

Na osnovni šoli »France Bevk« na Opčinah je od ponedeljka spet redni pouk. Zadržano so namreč rešili prostorsko stisko na šoli, zaradi katere je Združenje staršev prejšnji teden oklicalo stavko za nedoločen čas in ni pošiljalo svojih otrok v šolo. Potrebo po osmi učilnici so za enkrat rešili tako, da je italijanska šola začasno odstopila slovenski šoli en razred in sicer dokler ne bodo preuredili v razred prostora, kjer bi morale biti prhe. Dela so se že začela, a predvidevajo, da bodo trajala vsaj mesec dni.

Stavka, ki so jo oklicali starši, se je torej zaključila in openski osnovnošolci so končno lahko spet pri rednem pouku, ki ga letos še niso imeli. Prostorska stiska se je namreč pokazala že na začetku šolskega leta in dejansko še veliko prej, saj bi pristojne oblasti zelo lahko ugotovile, koliko otrok se bo vsako šolsko leto vpisalo na to ali drugo šolo. Prav zato je težko odpustljiva nemarnost šolskih in drugih oblasti, ki niso znale še pred začetkom šolskega leta zadovoljivo rešiti te stvarne potrebe openske šole.

# Programi Zveze slovenske katoliške prosvete

Prvi ponedeljek januarja je bila v Gorici redna seja odbora ZSKP, na kateri je bil podan obračun zadnjih večjih in pomembnejših kulturnih manifestacij, ki so jih ZSKP ali njena včlanjena društva organizirala od začetka letošnje sezone do danes. Med te prireditve bi predvsem prišteli Cecilijanko, Goršetovo razstavo, Sedejevo proslavo, božičnice, nekatere uspele kulturne večere in tako dalje. Na seji so odborniki

## OBVESTILO NAROČNIKOM

Zaradi čedalje večjih tiskarskih stroškov smo sklenili nekoliko povišati naročnino za leto 1982. Letna naročnina bo od 1. januarja leta 1982 dalje znašala 18.000 lir. Za inozemstvo bo letna naročnina znašala 22.000 lir. Prepričani smo, da bodo naši naročniki upoštevali naše težave in nam kljub podražitvi ostali zvesti kot dolej.

UPRAVA NOVEGA LISTA

ki razpravljali tudi o razporeditvi oziroma o programiranju bodočih pobud in prireditev. Štandreško društvo bo na primer s svojo novo naštudirano igro gostovalo v raznih dvoranah na Goriškem po premieri, ki je bila preteklo nedeljo v Štandrežu. V Katoliškem domu bo tudi letos pustna prireditev v marcu in sicer v nedeljo 14. marca bo v Gorici proslava ob 20. letnici odprtja Katoliškega doma. ZSKP bo razpisala natečaj za zborovske skladbe, natečaja se bodo lahko udeležili zamejski skladatelji. Podobno pobudo je ZSKP že izvedla pred leti in dosegla vzpodbuden uspeh. Na seji ZSKP so odborniki izrekli tudi ogorčenje zaradi načina razdeljevanja podpor, ki jih dežela nakazuje za kulturno dejavnost vsako leto. Za preteklo leto (1981) sta deželni odbor in goriški pokrajinski odbor pokazala zelo malo poslušnosti za kulturno dejavnost slovenskih prosvetnih društev in s

## NOV SEDEŽ TRGOVSKE ŠOLE

Strokovni zavod za trgovino »Ivan Cankar« iz Gorice je od prvega dne po božičnih praznikih v novem sedežu v ul. Rismondo, kamor se je preselil, potem ko je poslopje, v katerem je bila trgovska šola veliko let, goriška kurija prodala in je novi lastnik zahteval, da se stavba izprazni. Po dolgih pogajanjih, zavlačevanjih in raznih obljubah je končno bilo sprejeto stališče, da gre trgovska šola v poslopje v ul. Rismondo, kjer so bili do lanskega leta geometri; stavba je stara in neprimerna z več vidikov, zato je to le začasna rešitev. Na občini zagotavljajo, da bo šola v tem poslopju samo letos in da se bo potem preselila v semenišče, kjer so ostale slovenske šole. Seveda bo to držalo, če bodo v semenišču opravljena potrebna dela za ureditev prostorov in če bo semenišče sploh še na razpolago za slovenske šole. Vsekakor zgleda, da so na trgovski šoli s to sedanjo rešitvijo še kar zadovoljni.

tem dokazala, koliko cenita prizadevanja naših kulturnih dejavnikov. Tako »izrednega« poslušnosti ni deželni odbor do danes še nikoli izkazal in samo potrdil (kolikor bi bilo potrebno), da tudi pri razdeljevanju podpor kulturnim društvom bolj upošteva kvantiteto in politično obarvanost kot pa realne potrebe za ovrednotenje in ohranitev neke kulturne tradicije in to ne samo v primeru slovenskih organizacij, ampak tudi italijanskih ali furlanskih. Odbor ZSKP meni, da so deželni in pokrajinski organi izkazali v tem oziru precejšnje neupoštevanje potreb tistih skupin, ki z amaterskim delom dejansko največ pripomorejo k vsesplošni kulturni vzgoji.

## DEČKI »OLYMPIE« POKRAJINSKI PRVAKI

Kot je znano, nastopa goriška »Olympia« v raznih prvenstvih in kot je razumljivo so njeni rezultati različni; ne gre vedno kot bi moralo, še posebno v prvi ekipi, ki igra v prvenstvu D lige. Več sreče imajo mladinci in dečki. Tako so na primer mladinci na pokrajinskem prvenstvu dosegli prvo mesto, ki pa je zaradi razlike v setih šlo ekipi iz Gradišča. Dečki »Olympie-Košič« pa so z zadnjo zmago nad ekipo Pieris z gladkim 3:0 postali pokrajinski prvaki in bodo tako zastopali Goriško na deželnem prvenstvu te kategorije. Mladi odbojkarji so zelo zadovoljni in ponosni nad doseženim rezultatom, saj je bil njihov trud visoko poplačan, zvesto in pridno so trenirali in zato uspeh ni izostal. Zadoščenje pa je veliko tudi za samo društvo, ki ima danes dobro pripravljene mlade odbojkarje in s tem zagotovljen naraščaj za nadaljnje delovanje združenja.

## Seja tajništva Slovenske skupnosti

V sredo, 6. januarja, se je sestalo pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti v Gorici. Pod predsedstvom tajnika Marjana Terpina je obravnavalo številna vprašanja, ki zanimajo sedanje politično življenje v goriški pokrajini.

Tajništvo je razpravljalo o sedanjem trenutku v goriški pokrajinski in občinski upravi ter se zavzelo za vedno večjo prisotnost SSK v teh javnih krajevnih ustanovah. To pa pomeni, da mora biti slovenska stranka prisotna tudi v raznih upravnih komisijah, in to ne zaradi iskanja kakih zaželenih mest, ampak zato, da lahko v teh zagovarja interese in pravice slovenskih ljudi in potrebe celotne naše narodne skupnosti.

V tem okviru je tajništvo vzelo s posebnim zadovoljstvom na znanje izvolitev svojega predstavnika v upravni odbor konzorcija nove obmejne postaje in avtoporta v Gorici. SSK bo v tem odboru kot eden izmed predstavnikov goriške občine zastopal Ivan Terpin, ki je zaradi svojega trgovskega udejstvovanja gotovo tudi strokovno jamstvo za to pomembno mesto.

## UMRL JE DUHOVNIK JANEZ ERZEN

V goriški bolnišnici je v ponedeljek, 11. t.m., umrl župnik Janez Erzen. Rodil se je pred 80 leti v Cerknem. Kot kaplan je najprej služboval v Idriji, nato pa je upravljal župniji Lom nad Tolminom in Bilje. Po razmejitvi se je preselil v Gorico, kjer je bil do leta 1967 ravnatelj Alojzijevejšča. Deset let je bil predsednik Katoliškega tiskovnega društva v Gorici.

## HAIG IN BLIŽNJI VZHOD

Ameriška diplomacija skuša spet poživiti težavni mirovni proces na Bližnjem vzhodu. V ta okvir spada poslanstvo zunanega ministra Haiga, ki je prispel v Kairo, v drugi polovici tedna pa se bo preselil v Tel Aviv. Haig bo skušal od egiptovskih in izraelskih voditeljev doseči kako spravljivo potezo, ki bi lahko dala novega zagona mirovnim načelom iz Camp Davida. Egiptovski voditelji so že izjavili, da so za dosego globalnega miru in da so zato dostopni za razpravo o vseh predlogih, ki jih prinaša na Bližnji vzhod šef ameriške diplomacije.

Kot poudarjajo obveščeni krogi, se je mirovni proces zataknil predvsem zaradi izraelske priključitve arabskega dela Jeruzalema in pa zaradi neenotnih tolmačenj pojma palestinske avtonomije. V zadnjem času pa je na že tako in tako težavni mirovni proces legla še senca izraelske aneksije Golana. Po drugi strani so Izraelci te dni potrdili, da se nameravajo točno držati obveznosti glede umika s Sinaja. To bi se moralo zgoditi najkasneje do 26. aprila. Pogoji za dialog torej obstajajo, splošna slika pa je manj optimistična, kot je bila v prvi fazi mirovnega procesa, ki se je končala z normalizacijo odnosov med Egiptom in Izraelom še za časa pokojnega predsednika Sadata.

Goriška občina je namreč v ta upravni svet izvolila sedem predstavnikov, ki predstavljajo stranke sedanje večine, namreč DC, PSDI, PSI, SSK in PRI.

Nadalje je pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti obravnavalo razne druge probleme. Dotaknilo se je tudi sedanjega razvoja na deželnih ravni, ko še ni gotovo, ali se bo obstoječa večina DC-PSI-PRI razširila še na stranke PSDI-PLI-SSK.

V zvezi s splošnim dogajanjem je pokrajinsko tajništvo še enkrat odločno poudarilo svojo obsodbo sedanjega položaja na Poljskem ter z zadovoljstvom vzelo na znanje nastope predstavnikov SSK v raznih izvoljenih svetih o tem problemu. Posebej pa je zavzelo stališče do debate v sovođenjskem občinskem svetu, kjer je prav svetovalska skupina Slovenske skupnosti predložila ustrezno resolucijo za obsodbo poljskih dogodkov. Z ogorčenjem je pokrajinsko tajništvo sprejelo zadržanje sovođenjskega župana Vida Primožiča, ki se ni pomišljal zagovarjati sedanje represivne politike poljskega vojaškega režima in njegovih protiljudskih in protidemokratskih ukrepov.

## ZENEVSKA POGAJANJA

Po približno mesecu dni so se v Ženevi obnovila ameriško-sovjetska pogajanja o raketnem oboroževanju v Evropi. Ameriško delegacijo vodi Paul Nitze, sovjetsko pa Jurij Kvicinsky. Uradnih izjav po tem srečanju, ki je po vrsti sedmo, ni bilo. Časnikarji so bili priče le običajnim izmenjavam vljudnostnih fraz, pa še te so se zdele hladnejše kot v preteklosti, kar zgovorno priča, da se tudi v Ženevi pozna splošna ohladitev zlasti po dogodkih na Poljskem. Čeprav si obe velesili načelno prizadevata, da bi bila pogajanja vsaj nekoliko uspešna, je vsem očitno, da lebdi nad temi pogovori mračna hipoteka poljske drame. To je bilo tudi jasno izraženo na zadnjem izrednem zasedanju zunanjih ministrov Atlantske zveze v Bruslju; v sklepni izjavi je poudarjeno, kako je za uspeh pri razorožitvenih pogajanjih temeljnega pomena, da se na Poljskem obnovijo prenovitveni procesi skupno s konstruktivnim dialogom v vzdušju obnovljenega zaupanja.

## Zaskrbljenost Slovenske skupnosti

Zaskrbljenost tržaških Slovencev v zvezi z nekaterimi načrti, ki zadevajo bodoče področje za znanstvene raziskave med Bani in Padričami, je bila te dni v središču pozornosti srečanja med komisarjem na tržaški občini Siclarjem in predsednikom rajonskega sveta za vzhodni Kras inženirjem Grgičem in bivšim občinskim svetovalcem Slovenske skupnosti profesorjem Lokarjem.

### JANEZ PAVEL II. ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

Papež Janez Pavel II. se je te dni ponovno zavzel za zaščito človekovih pravic in za spoštovanje helsinških dogovorov iz leta 1975. To je poudaril na sprejemu novega finskega veleposlanika pri sv. stolici. Papež je izrazil upanje, da bo Finska lahko koristno opravila svojo dragoceno vlogo

Slovenska predstavnik sta se izrekla proti velikemu odtujevanju slovenske zemlje, morebitnim gradnjam na načrtovanem področju in spreminjanju narodnostnega značaja ozemlja ter proti vključitvi dela Banov v omenjeno področje. Zavzela pa sta se za javno in pravilno obveščanje krajevnega prebivalstva ter za soodločanje slovenskih predstavnikov v upravnem odboru raziskovalnega področja, kjer sploh ni slovenskih zastopnikov. Prefekt Siclari je pokazal razumevanje za predložene zahteve.

### SLABO VREME

Severno Ameriko in del Evrope še dalje pesti val ostrega zimskega neurja. V Združenih državah je doslej izgubilo življenje že 72 ljudi; v večini primerov gre za posledice zmrznjenja zaradi pomanjkanja stanovanjskega ogrevanja. V Chicagu je kazal termometer v prejšnjih dneh minus 32, kar se ni dogajalo že sto let. V Buffalu je zapadlo 70 centimetrov snega, na stotine kilometrov cest po več državah je blokiranih, vozniki si iščejo zasilna zatočišča po policijskih postajah in po cerkvah. Še hujsi mrz je v Kanadi: v ontarijskem mestu Sault Sainte Marie pa je živosrebrni stolpec padel nič manj kot 48 stopinj pod ničlo.

Na naši celini se stanje v glavnem izboljšuje, hudo pa je še vedno v Veliki Britaniji, posebej v Walesu, in pa na Poljskem, kjer je več rek prestopilo bregove ter so morali že izseliti okoli 12.000 ljudi vzdolž reke Visle. V 14 vojvodstvih so oblasti oklicale stanje naravne katastrofe.

## DEDIJERJEVA KNJIGA

Kot poroča agencija Tanjug, je komisija politične uprave jugoslovanskega zveznega sekretariata za ljudsko obrambo sklenila, da je zadnja Dediđerjeva knjiga »Novi prispevki k biografiji Josipa Broza Tita« neprimerno branje za vojake. Knjige torej ne bodo odkupili za potrebe knjižnic v Jugoslovanski ljudski armadi. Komisija je menila, da se le del knjige nanaša na Titovo biografijo. Številna zgodovinska dejstva pa naj bi bila prikazana izkrivljeno.

Pri svoji odločitvi je komisija upoštevala tudi množično družbeno obsodbo Dediđerjeve knjige v celoti in še zlasti tistih njenih delov, v katerih omalovažuje znane revolucionarje, vključno tudi osebnost Josipa Broza Tita. Iz Tanjugovega poročila je nadalje razvidno, da je komisija opozorila, da v vojaških knjižnicah ne bo prostora niti za tretjo knjigo Dediđerjevih prispevkov, če bo na podoben način obravnavala revolucijo in Titov zgodovinski prispevek.

V prejšnjem stoletju je nemško in avstrijsko zgodovinopisje izdelalo teorije o »zgodovinskih« in »nezgodovinskih« narodih, s prikritim imperialističnim namenom. Tkm. nezgodovinski narodi, ki naj bi nikoli v svoji zgodovini ne imeli lastne države ali državnosti, naj tudi ne bi bili sposobni razvoja in nadaljnega obstoja. Zato naj bi dali prostor »velikim«, v Avstro-Ogrski predvsem Nemcem. Ti naj bi segali od Sev. morja do Jadrana ter prinesli vsej Srednji Evropi silo svoje kulture in duha. Tako sta predvidevala tudi zna socialistična teoretika Marx in Engels.

Od vseh narodov v Avstro-Ogrski, razglašeni za nezgodovinske t. j. poleg Slovkov, Romunov in Ukrajincev, so bili nemškonacionalnim težnjam najbolj napoti Slovenci, zato se je nanje usmeril največji politični, gospodarski in psihološki pritisk. Poplava lažnih zgodovinskih teorij o slovenskem suženjstvu v zgodovini, zlasti z univerze v Gradcu, je bila tako divja in vseobsežna, tako sugestivna, da zoper njo ni bilo ugovora. Vsrkali so jo slovenski študentje, misleč v svoji kmečki preproščini in naivnosti, da je gotovo resnična, če suženjstvo Slovencev v zgodovini doženejo na najvišji ustanovi znanosti. Vplivala je na mnoge slovenske pesnike in pisatelje, vzbujala v njih svetožalje, občutke slovenske nesrečnosti, iz katerih so se jim porajali stih; vplivala na pisateljsko zavest, posebno pri Cankarju, tako da se je nesrečnostna podoba slovenstva, pravzaprav edino slovenstva v primeri z drugimi, globoko vsidrala v književnost, šolske knjige in s tem v mišljenje ljudi.

Vplivača je odločilno tudi na slovensko idejno delovanje in politično mišljenje, prilagajoča se

## Pasivnost slovenskega zgodovinopisja

zlasti ideologiji panslavizma, ki je Slovcem ponujal pred nemškim pritiskom dokončno »rešitev« v slovanskem zlitju, kar pa je bilo samo krinka imperializma carske in nato stalinistične Rusije.

Posledica te lažne zgodovinske podobe o slovenstvu je ostala vse do danes. Razni slovenski duhovi so zato iskali odrešitev slovenskih razmer vedno le s posnemanjem modelov na tujem, od pretirane zagledanosti v Rim ali, temu nasproti, v Moskvo ali pa od Kocbekovih posnemanj francoskih ter nemških zgledov krščanskega socializma pa do današnjega »pokoncilstva«, ki se napačno nad holandskimi ali tezejskimi zgledi ipd. Da bi kdo izoblikoval samostojne slovenske predloge, se je le redko dogodilo in razen Prešerna bi komaj še kakega slovenskega duha mogli označiti za resnično slovensko doživetega.

Pa saj tudi ni moglo biti drugače, če je naša javnost še danes prepričana, da smo narod brez zgodovine, ki se ne more meriti z nemškimi ali italijanskimi in niti s hrvaškimi sosedi.

Posledica takšnih razširjenih gledanj na slovenstvo pa je tudi ta, da so slovenski ljudje pripravljani čimprej odreči se slovenstvu, ki ga imajo za sramotno in suženjsko ali pa vsaj manjvredno. Koliko slovenskih ljudi se je ponemčilo, da bi bili nekaj vredni; koliko slovenskih staršev je dalo svoje otroke v italijanske šole, da bi bili finejši, uglednejši v življenju, ne pa pripadali majhnemu, nezgodovinskemu, manjvrednemu slovenstvu. S tem pa so ideologi svoj namen dosegli.

In vendar gre za lažne prikaze, ki pa jih odgovorni vse do danes niso izločili iz šolskih knjig, tako da še naprej uničevalno in razkrojevalno vplivajo na slovensko zavest. In pri tem igra samo slovensko zgodovinopisje klavno vlogo dobavitelja manjvrednostnih argumentov o preteklosti slovenskega naroda, vztrajajoč na nacionalistično imperialističnem modelu zgodovinskega tolmačenja, kot se je bil izoblikoval pod staro monarhijo in potem v obdobju šestojanuarske diktature.

In to še potem, ko celo avstronemško zgodovinopisje priznava nekatera pozitivna dejstva iz slovenske zgodovine, na primer to, da po uporih Lj Posavskega v Karantaniji (828) ni bilo odpravljeno slovensko plemstvo, pač pa da se je vključilo v sloj visokega plemstva Vzhodnofrankovskega kraljestva (H. Dopsch v Carinthii 1976, str. 37, opirajoč se na raziskave M. Mitterauerja). Temu nasproti slovensko zgodovinopisje še nadalje trdovratno vztraja na trditvi, da je bilo slovensko plemstvo odstranjeno in da smo postali tako »sužnji Nemcem«.

Ker je ta trditev brez podlage v virih in celo v nasprotju z duhom tedanjega obdobja, je očitno, da ni postavljena iz znanstvene resnicoljubnosti, temveč zaradi ideologije in njenih prikritih namenov, vcepljati Slovcem manjvrednostne občutke in jih v zavesti napravljati godne za poslovanjenje.

Slovenska javnost tudi ni seznanjena z nekaterimi novimi odkritji v zvezi z ustoličevanjem.

# Krašenje stanovanj z ikebano

(2)

1. moribana: keramična bela posoda, rožmarin, vrtnice, nageljni;
2. nageire: keramična rjava vaza, kresnice, turški nageljni;
3. siva keramična lončasta posoda, orlice;
4. keramična svetlo zelena aspirea, tulipani, vmes pa veje vrbe žalujke, mačič, leske, forsitiije ter veje ovijalk vinike, šipka, glicinije, klematisa, od cvetja pa magnolija, tulipan, georgina, lilija, vrtnica;
5. keramična bela vaza, rododendron, suha česminova veja;
6. moribana, keramična siva, nizka, podolgovata posoda, na ježku pa frezije, hijacinte, rododendron, astre, turški nageljni, vresje, narcise, javorjev list, jasmín, japonsko kutino, anemone, poleti perunike, potočnice, spominčice, lokvanj, rogoz, strehiza, ker dajejo občutek hladu;
7. moribana: košarica naprstnik, orlice, kot glavno varianto, ki jo dopolnimo z lilijo, vrtnico, volčjim bobom, ostrožnikom, hortenzijami, strelicami, potonkami narcizami;
8. moribana: posoda keramično črna, veje cvetočega grma, dračja, dren, orlica, snežne kepe, mimoza;
9. nageire: keramična svetlomodra vaza, vrbove mačice in rumene narcize;
10. moribana: keramična siva, oglata, nizka posoda, cipresa, krizanteme, nageljni, marjetice in anemone;
11. keramična rumena posoda s cvetovi magnolije;

12. nizka ploska keramična bela posoda, mačice, teloh, poudarek na praprot, aspidistra, mimoza, češmina, javor, narcize, palmov list, strelice, medvejka, dišeči grahor;
13. rjava keramična vaza z volčjim bobom;
14. kristalna vaza z ozkim vratom, v njej pa nageljni ali plavice, gerbere in maslenica; keramična bela ovalna ali okrogla posoda, listi perunike, vrtni rman, lilija, tigrovka, strelice, hortenzija;
15. keramična modra posoda, mahova stebela, potonike;
16. siva keramična nizka posoda, iris, mirta, dopolnimo s telohom, z zvončki, marjeticami;
17. bela ovalna posoda s podstavkom, cvetice z bogatimi cvetovi, kakor vrtnice, lilije, tulipani, hijacinte, gladijole, iris, gerbere, asparagus, pajčolanka.

## Plavajoči aranžma:

- keramična siva posoda, cveticam pečlje popolnoma odrežemo, ježka ni nujno uporabiti, če pa je, mora biti popolnoma pokrit s cvetjem ali listi, cvetice z velikimi cvetovi kakor lokvanj, krizanteme, marjetice. Ta kombinacija plavajočega cvetja in posode je okras jedilnih miz.
18. na slamnat pladenj dve jabolki in telohov cvet;
  19. pleten rjav pladenj obložimo s solato, bučko, peso, korenčki, krompirjem, grape fruit in sadjem.

20. visoka vaza: aspirea, vrtnice, tulipani, cinije, cvetoče veje.

V aranžmajih svobodnega stila ustvarjalec lahko uveljavi svoje zamisli, pri katerih so prisotni linija, prostor in barvna harmonija. Tako simbolizira suha veja starost, bor dolgost življenja in cvetica veselje.

Moribana: nakopičene cvetice so izraz za aranžma v plitvi posodi. Razprostrti aranžma, v katerem se veje in cvetje razprostirajo po mizi brez vaze in ježka; poudarek je na barvi in obliki cvetja, je pa v okras jedilnici, a je kratkotrajen. Uporabimo nageljne, kozje parkelje, lepe cvetoče veje ovijalke kakor srebro, šipek, peteroprstnik, viniko, ognjeni trn in dren.

Pri ikebani vejice trdnjega zelenja ali cvetja koristijo kot pokončna ali položna poudarjena podlaga in opora nežnejšemu cvetju, katerega pestrost pride bolj do izraza. Ježka postavimo ali v sredino ali pa v vogal posode, kakor aranžmaju bolj ustreza.

Z. T.

—o—

## MITTERRAND - SCHMIDT

V sredo je prispel na krajši obisk v Parizu zahodnonemški kancler Schmidt, ki je imel vrsto pogovorov s francoskim predsednikom Mitterrandom. Obisk kanclerja Schmidta v Parizu je bil predmet velike pozornosti francoskega tiska. Francoski listi so pisali, da je Schmidt obrazložil francoskemu predsedniku Mitterrandu glavno vsebino in temeljne politične smernice, ki jih Zahodna Nemčija zagovarja v mednarodnih odnosih, zlasti glede na zadnje dogodke na Poljskem.

Npr. s tem, da je bilo poznano širom po Evropi.

V svoje delo »Selva de varia lecion« ga je namreč zajel tudi Pero Mexia »magnifico caballero« iz Seville, življenjepisec cesarja Karla V., španskega kralja in vnuka cesarja Maksimilijana I. Poročilo o ustoličevalnem obredu je prevzel od Piccolominija (De Europa, 1458) in od Sabellicusa (Paris 1528) — prim. Peter Krendl v Carinthii 1976, str. 141.

Omenjena knjiga je zbirka zanimivih spisov, anekdot, znanstvenih dognanj tedanjega časa. V španščini je izšla prvič leta 1540 in doživela do leta 1673 celih 38 izdaj, deloma razširjenih.

Ze 1544 je bila prevedena v italijanščino in imela do leta 1682 kar 40 izdaj. Leta 1552 je izšel francoski prevod in bil do 1675 ponatisnjen v 40 izdajah. Leta 1564 se pojavi tudi že nemški prevod — 4 izdaje še do leta 1651. — Leta 1581 je izšel prevod v holandsščino, s štirimi izdajami do 1617. Leta 1571 angleški prevod — 6 izdaj do 1651. Izšel pa je tudi latinski prevod.

Koroško ustoličevanje je poznala torej vsa Evropa in dokazano je, da je bil izvod omenjene knjige, v kateri je bilo opisano, že leta 1575 prisoten tudi v Mehiki.

Ob vsem tem se ne čudimo, če je ustoličevanje zanimalo tudi Thomasa Jeffersona, tvorca demokratske ameriške ustave (1776). Spoznal ga je natančneje iz dela Jeana Bodina »Les six livres de la republique« (1567) in ga je, ako mu ni dalo že ideje same, pa vsaj utrdilo v prepričanju, da oblast, ki jo ljudstvo izroči vladarju, ni neka utopija, temveč da je že obstajal narod t. j. Karantanci, ki jo je na ta način izvajal.

Kljub očitnemu zgodovinskemu pomenu karantanskega ustoličevanja pa ga slovensko zgodovinske še nadalje prikazuje kot zanimivo folkloro, s katero si je novi vladar samo hotel pridobiti priljubljenost pri domačinih. Vztraja na trditvi, da je bilo zadnje ustoličevanje leta 1414 z Ernestom Železnim, ko je bilo v resnici le zadnji krat v kmečkem obredu. Zamolčuje njegovo nadaljevanje v poklanjanju deželnih stanov do Karla IV. (1728), ko se je poklanjanje in zapriseganje izvršilo še vedno le v slovenskem jeziku, kar še posebej priča o nadaljevanju karantanskega prava, saj je bila tedaj Koroška dve tretjini nemško govoreča.

V nekaterih primerih gre tudi za manipuliranje, tako da se zgodovinska dejstva objavljajo le v akademskih publikacijah, za javnost nedostopnih, medtem ko se po šolskih knjigah objavljajo še naprej stare trditve. Tako je znanost rešena, ideologija pa je dobila svoje.

Avstronemško in slovensko zgodovinske sta si, nadalje, enotni v tem, da zamolčujeta vsebino listine »Privilegium maius« iz leta 1359, s katero je avstrijski vojvoda Rudolf IV. ponaredil zgodovinski položaj vojvodine Avstrije. Listina naj bi namreč dokazala, da je Avstrija ob povzdigu v vojvodino leta 1156 dobila pod kraljem Friderikom I. posebne pravice pri podeljevanju fevdov: med drugim sprejem fevda na konju in ne kleče kakor drugi, z vojvodskim klobukom na glavi; avstrijski vojvoda da je vrhovni lovski nadmojster v cesarstvu itd. — To pa so bile pravice karantanskega vojvode.

Avstrijski vojvoda Rudolf IV. jih je s to ponarejeno listino samo raztegnil na vse dedne deže-

le t. j. karantanske in avstrijske. Dejansko pa jih je tedaj že imel, ker je bil tudi vojvoda na Koroškem. In mogoče prav zato ni ta ponaredba vzbudila odpora deželnih stanov.

Svoje lastno zgodovinsko pravo t. j. državnost je tedaj imela le Koroška, kot osrednja dežela in vojvodina Karantanije oz. Velike Karantanije in ne Avstrija. Slednja je nastala kot vojvodina iz bavarske Vzhodne krajine in ni bila prvotna. Avstrija sama je oblikovala svojo državnost na zgodovinskem pravu Karantanije, torej na slovenskem pravu. In prav ta okoliščina ne gre v račun ideološkim zgodovinskecem.

Enotni so si v tem, da hočejo prikazati Slovence kot nekakšno šemasto ljudstvo, ki mu je dokončno dostojanstvo prinesla šele ta ali ona ideologija in ga osvobodila »tisočletnih okovov«. Da bi ostalo prepričanje, kakor da Slovenci v zgodovini niso veljali nič, tudi zamolčujejo pomen bojev s Turki, vpade slovenskih čet v Bosno in seveda izreden pomen bitke pri Sisku (1593), ki so jo izvojevali predvsem Kranjci. Če bi padel Sisek, bi bili Turki pred Ljubljano in pot v Italijo in naprej v nemške dežele bi jim bila odprta. Da Turki niso šli naprej, skušajo razlagati le z geografskimi zaprekami, češ da s svojimi lahkami konji niso mogli čez gorovje. Zamolčijo pa spet ogromne žrtve slovenskih ljudi. Zakaj pa so npr. Turki osvojili gorato Bosno ali Bolgarijo?

Danes se torej že resno postavlja vprašanje, kdaj se bo slovensko zgodovinske izkopal iz ideologij in tolmačilo zgodovinske resnice?

J. Š.



- Ti Jakec, ke se zastopeš na politiko, dejmi nomalo razložet, kej je ta Helsinki. Dostokrat se sliše od tega helsinškega duha jn jest pej ne znam kej je.
- E, dragi moj Mihec, tu je ana oslarija na vesokem leveli.
- Tu sm si tudi jest mislu. Zatu ke kadar dosti ledi govori ad ane reči, ne more bet drugače. Ma vselih...
- Znaš, leta petjnsedemdeset so se zbrali u Helsinkeh, ke be blo glavno mesto Finske, so se zbrali diplomati jn ministri vseh držav Evrope. Jn so rekli jn odločili, de bojo spoštavali konfine, de se nobeden ne bo smešat u drugo državo, de bojo vsi spoštavali svoboščine jn človečanske pravice, de bojo pestili ledem rajžat če nu les jn tudi informacije de bojo svobodno krožle. Jn vse tu so napisali jn podpisali. Angleži, Nemci, Francozi, Rusi, sateliti, skratka vse evropske države; petjntrideset jeh je blo. Jn so tudi odločili, de se bojo še dobili za videt, kaku ta pogodba al helsinški duh funkcionira. Čez dve leti so se

res dobili u Beogradi jn so preci zastopli, de ne gre. U Rusiji so, postaumo reč, vse tiste, ke so se kej sklicavali na Helsinke, nečko zaprli. Jn kar se tiče informacij jn rajžanja ledi u Rusiji jn satelitskeh državah nanka govort.

- Ma kadu so bli tisti uasli, ke so vervali, de bo Rusja pestila krožet ledi jn informacije, če moreš tam jemet pašaport za jet u sosedno mesto? Ku de bi, denmo reč, pr nas mogu jemet pašaport za jet s Trsta u Gorico!
- Tisti uasli, ke so tu vervali, so pej zahodni diplomati. Sej sm ti reku, de je tu oslarija na vesokem leveli. Jn, ku rečeno, tam u Beogradi so vidli, de ni vse skupej neč, ma niso teli tega priznat jn so rajše rekli, de se bojo še anbot dobili pej u Madridi. Leta osemdeset septembra mesca so res pršli jn se niso mogli zment nanka za dnevni red. Ti ne bom pravu vse otročarije na drobno, (so ustauli prfina ure za podaljšat dan, tu be ble ta majhne oslarije v okviru ta velike) ti povem samo tu, de so šli naprej celo leto anajnosemdeset jn zdej so na počitencah jn bojo pršli vkep februarja. Tu konferenco vlečejo vre od septembra osemdeset jn zdej smo pej vre dva-jnosemdeset. Nečejo priznat, de je vse faliralo jn taku mečkajo naprej.
- Ja, ja, sej dnevnicke dobijo.
- Ma zdej je ratu pej an nov hakele. Tu reč jemajo u ani palači od kongresov, ke jo dajejo na fet. Jn zdej so pršli na dan organizatorji tiste Mundial 82, ke be pršlo stat svetovno tekmovanje od nogometa, ke bo letos u Madridi jn čejo jemet tisto palačo. Ma diplomati nečejo al ne morejo končat jn nečejo jet ven. Fudbalisti pej silejo nutre.
- Ma tisti od nogometa, že ke znajo dobro cabat balon, be lahko te diplomate nečko scabali s palače.
- Ja, jest be naredu taku.

## »DELO« O ALBANIJI

Ljubljansko Delo je objavilo pred dnevi daljši članek o položaju v Albaniji. List se je navezal na pisanje tujega tiska, predvsem na članek v italijanski »Stampi« in na »New York Times«. Iz objavljenih člankov je baje razvidno, da predsednik albanske vlade Shehu ni napravil samomora, ampak je bil umorjen. Časopisi pišejo nadalje o hudih notranjih sporih v albanski partiji ter o aretaciji Shehujevih sorodnikov in pristašev. Aretirali so baje Shehujevo ženo, članico centralnega komiteja in ravnateljico višje partijske šole, negotova pa je baje tudi usoda notranjega ministra Fekorja Shehuja, bratranca pokojnega premiera, in obrambnega ministra Kadrija Hazbjina, Shehujevega zeta. Albanska občila po drugi strani bolj skopo kot doslej omenjajo predsednika Hodžo.

Do umora premiera Shehuja naj bi bilo prišlo na tajni večerji ob sklepu zasedanja centralnega komiteja.

**Zveza cerkvenih pevskih zborov Trst vabi na BOŽIČNI KONCERT, ki bo v nedeljo, 10. februarja, ob 16. uri v stolnici sv. Justa v Trstu.**

Nastopajo mešani, ženski in otroški zbor ob spremljavi instrumentalnega kvarteta.

Na sporedu bo tudi prva izvedba kantate za mešani in otroški zbor skladatelja Ubalda Vrabca — Božični sijaj — na besedilo Vinka Beličiča.

Dirigent Humbert Mamolo.

## RAZPRAVA O TERORIZMU

V poslanski zbornici se je zaključila razprava o terorizmu v državi, ki se je bila pričela v sredo z nastopom ministrskega predsednika Spadolinija in notranjega ministra Rognonija. V torek so v razpravo posegli še zadnji poslanci, med njimi predstavniki krščanske demokracije, komunistične partije, republikanske in radikalne stranke. Predmet razprave so bili največji dogodki v državi, zlasti lanski atentat na papeža Janeza Pavla II., ugrabitev ameriškega generala Doziera in beg štirih teroristov iz zavora v Rovigu. Potek razprave je v bistvu pokazal, da se sedanja parlamentarna večina strinja z izvajanjem predstavnikov vlade. Poslanec komunistične partije Violante je prav tako izrazil zadovoljstvo zaradi uspehov, ki so bili v zadnjem času doseženi v boju proti terorizmu, in je pozval vlado, naj nadaljuje s svojim prizadevanjem proti terorizmu, kar je zlasti pomembno v tem trenutku, ko se zdi, da je terorizem osamljen.

# Zima in potres v ZDA

Vzhodni in osrednji del Združenih držav je zajel val hudega mraza. V Chicagu so zabeležili 33 stopinj Celzija pod ničlo. V New Yorku je bilo v ponedeljek 17 stopinj pod ničlo, v nekaterih krajih zvezne države Michigan je bila najnižja temperatura minus 37 stopinj. Položaj pa je poslabšal še leden veter, ki se je dvignil s kanadske strani okoli Velikih jezer. V državi se bojijo, da bo mraz segel tudi na Florido, ki je znana zaradi milega podnebnja. Doslej so ugotovili smrt vsaj 35-ih oseb zaradi hudega mraza. V Chicagu so zaprli vse šole, ohromljeno je velemesto Milwaukee, v Buffalu ob kanadski meji, nedaleč od Niagarskih slapov, je zapadlo pol metra snega.

Ob 22.30 po našem času so v ponedeljek v ZDA ob vzhodni obali na višini kanadsko-ameriške meje zabeležili nov močan potresni sunek, ki je dosegel jakost pete in pol stopnje na Richterjevi lestvici. Seizmologi trdijo, da se z njim ustaljuje podzemski položaj zaradi sunkov v prejšnjih dneh.



## Občni zbor SLORI-ja

Predsednik upravnega sveta Slovenskega raziskovalnega inštituta sklicuje na podlagi 6. člena pravil 8. redni občni zbor, ki bo dne 22. januarja 1982 ob 18.30 v prvem in ob 19. uri v drugem sklicanju v Gregor čičevi dvorani v Trstu, ul. Sv. Frančiška 20. z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo upravnega odbora
2. Obračun in predračun
3. Poročilo nadzornega odbora
4. Razno